

Krizové řízení

Vážený pan
Mgr. Radim Bureš
ředitel odboru bezpečnosti a krizového řízení
Ministerstvo zdravotnictví ČR
Palackého nám. 4
128 01 Praha 2

VÁŠ DOPIS ZN./ ZE DNE

NAŠE ZNAČKA
2018/11288/FNOL

VYŘIZUJE / KLOPKA
MUDr. Jarmila Kohoutová / 2335

MÍSTO / DATUM
Olomouc / 24.01.2018

Zpráva z taktického cvičení IZS Olomouckého kraje „PACIENT 2017“

Námět cvičení IZS

- Provádění záchranných a likvidačních prací složkami IZS v případě výskytu vysoce nakažlivé nemoci ve Fakultní nemocnici Olomouc.
- Činnost složek IZS v případě potřeby dekontaminace zraněných osob kontaminovaných chemickou, biologickou nebo radioaktivní látkou transportovaných do Fakultní nemocnice Olomouc.

Téma cvičení IZS

Nacvičit činnost jednotek HZS Olomouckého kraje a dalších složek IZS při společném zásahu ve Fakultní nemocnici Olomouc (dále FNOL).

Termín cvičení

23. 11. 2017 19:00 - 22.30 hodin.

Místo cvičení

Oddělení urgentního příjmu FNOL.

Námět cvičení

- Pasažér letu z Ugandy přistál ve středu 22.11.2017 v odpoledních hodinách na mezinárodním letišti ve Vídni. Odtud byl převezen rodinným příslušníkem do Olomouce. Cestou se u pasažéra začaly projevovat příznaky nákazy jako bolest hlavy, únava, horečka a slabost. Další den se zdravotní obtíže zhoršovaly, objevilo se zarudnutí spojivek, dotýčný vyhledal pomoc na Urgentním příjmu (dále URGENT) FNOL, kam jej přivezl příbuzný. V danou chvíli se v čekárně nachází 4 další pacienti čekající na vyšetření. Pacient čeká na registraci, začíná zvracet a kolabovat, zdravotník urgentního příjmu vyhodnotí zdravotní stav pacienta jako možný výskyt vysoce nakažlivé nemoci (dále VNN).
- Na URGENT transportovány zraněné osoby zasažené neznámou chemickou látkou. S ohledem na počet zraněných osob a stav zranění nebylo možné zajistit jejich dekontaminaci na místě mimořádné události; po HZS Olomouckého kraje je požadována základní dekontaminace zraněných před jejich ošetřením na URGENT.

Cíl cvičení ve FNOL

- Procvičit postup personálu při přijetí pacienta s podezřením na vysoce nakažlivou nemoc.
- Procvičit komunikaci s ostatními složkami IZS a dalšími subjekty zapojenými do řešení mimořádné události s výskytem VNN.
- Procvičit a ověřit schopnost zdravotnického personálu bezpečně používat OOPP.

- Procvičit dekontaminaci osob personálu FNOL v kontaktu s pacientem s VNN.
- Prověřit možnosti dekontaminace osob zasažených chemickou látkou na URGENT.

Figuranti

Studenti Střední zdravotnické školy a Vyšší odborné školy zdravotnická Emanuela Pöttinga Olomouc, obor diplomovaný zdravotnický záchranář.

Rozhodčí FNOL

- Ing. Bc. Andrea Drobiličová, hlavní sestra
- Mgr. et Mgr. Michaela Gehrová, vrchní sestra URGENT
- Mgr. Světluše Fišarová, úseková sestra URGENT
- Bc. Sylvie Roháčková, úseková sestra URGENT

Pozorovatelé

- Mgr. Marcela Staníková, vedoucí oddělení zdravotní péče Krajského úřadu Olomouckého kraje (dále KÚOK)
- Alena Rozsivalová, oddělení zdravotní péče KÚOK
- Mgr. Alena Hložková, oddělení krizového řízení KÚOK

Sledovaná kritéria

1. Reakce zdravotnického personálu při podezření na výskyt VNN u pacienta.
2. Přenos informací směrem k OOVZ, ve FNOL.
3. Poskytování zdravotní péče, péče o kontakty.
4. Ochrana zdraví personálu, OOPP.
5. Komunikace a spolupráce s OOVZ, se složkami IZS.
6. Dekontaminace osob/VNN.
7. Součinnost jednotek HZS a zaměstnanců FNOL při dekontaminaci částečně imobilních a imobilních osob.

Časový průběh cvičení

- 19.00 hod zahájení cvičení, příchod pacientky s doprovodem do čekárny URGENT, usedá na židli
- 19.03 hod pacientka zvrací a kolabuje (dále pacientka VNN), doprovod a další pacientka v čekárně se jí snaží pomoci; v čekárně celkem 4 pacienti, jeden v prostoru recepcy
- 19.04 hod příchod personálu URGENT, 2 zdravotníci - 2 lékaři (dále jen NLZP), OOPP/ jednorázová ústenka a rukavice, od doprovodu (bratr) odebrána anamnéza - podezření na VNN pacientka VNN uložena na lehátko a transport do prostoru sádrovny (zajištěna izolace), odběr krve
- 19.09 hod NLZP provádí dekontaminaci zvratků Preseptem
- 19.10 hod NLZP recepcy kontaktuje Ostrahu FNOL
- 19.17 hod příchod lékaře a NLZP URGENT v ochranném obleku, přiváží vozík s barely
- 19.19 hod pacienti v čekárně vybaveni respirátory FFP3
- 19.22 hod lékař kontaktuje 112 pro číslo pracovníka KHS
- 19.23 hod lékař v kontaktu pacientkou s podezřením na VNN (dále pacientka VNN), kontaktuje KHS (doporučen ochranný oblek)
- 19.29 hod lékař informuje nemocničního hygienika, přenos informací v rámci FNOL
- 19.31 hod KHS vyhodnotila situaci jako riziko VNN
- 19.35 hod příchod 2 pracovníků Ostrahy FNOL v ochranných oblecích (zajištění vstupů)
- 19.37 hod lékař informuje pacienty v čekárně o situaci, příjezd HZS, vytvořen Štáb velitele zásahu, dekontaminační stanoviště
- 19.40 hod příjezd Policie ČR (dále PČR)
- 19.43 hod z recepcy kontaktována telefonní ústředna a následně informatik ke zveřejnění informace na monitorech PC, realizováno
- 19.46 hod příjezd Zdravotnické záchranné služby Olomouckého kraje (dále ZZS)/sanita + Rendez-Vouz
- 19.48 hod Policie ČR vymezuje ohnisko nákazy, ukončeno 19.57 hod

19.55 hod příslušníci Policie ČR v ochranných oblecích zajišťují vstupy do čekárny URGENT
 20.06 hod příchod pracovnice KHS OK (dále hygienička) v ochranném obleku do čekárny URGENT
 20.07 hod 1. kontakt hygieničky s lékařem, předává lékaři vysílačku, získává od lékaře základní údaje o pacientce, informuje pacienty v čekárně
 20.12 hod komunikace hygieničky s lékařem a velitelem zásahu (ve štábu velitele zásahu přítomna další hygienička), předávání informací o pacientce VNN
 20.24 hod hygienička rozhoduje o transportu pacientky VNN v biovaku do Nemocnice Na Bulovku
 20.25 hod velitel zásahu se dotazuje hygieničky na dekontaminační činidlo, určena Hvězda
 20.30 hod příchod ZZS a HZS s biovakiem do čekárny URGENT
 20.31 hod hygienička odebírá údaje od kontaktů v čekárně
 20.37 hod ZZS a HZS odchází s pacientkou VNN s biovakiem izolaci a URGENT; lékařská zpráva v omyvatelném obalu uložena v biovaku; uzavřen prostor izolace
 20.39 hod HZS zahajuje dekontaminaci biovaku postřikem (Hvězda), následně vstup do dekontaminačního boxu
 20.45 hod hygienička stanoví dekontaminaci lékaře a 2 NLZP URGENT (přímý kontakt s pacientkou VNN)
 20.48 hod HZS staví dekontaminační vanu v prostoru čekárny URGENT, dokončeno 20.52 hod; hygienik poučuje zdravotníky o způsobu osobní hygieny
 20.54 hod zahájena dekontaminace zdravotníků URGENT a odložení OOPP, HZS likviduje OOPP do černých pytlů a barelů
 21.11 hod zahájena dekontaminace kontaktů s pacientkou VNN, ukončena 21.35 hod, zdravotníci URGENT v přímém kontaktu (lékař a 3 NLZP) a kontakty s pacientkou VNN v čekárně do doby potvrzení/vyloučení diagnózy izolování na expektačních lůžkách URGENT (jednorázový oděv)
 21.03 hod biovak s pacientkou uložen do sanity ZZS
 21.05 hod odjezd sanity v doprovodu Policie ČR
 21.20 hod hygienička rozhoduje o dekontaminaci 1 NLZP recepce URGENT a Ostrahy na dekontaminačním stanovišti
 21.45 hod ukončení cvičení VNN; info z recepce URGENT přes telefonní ústřednu na pracovníka úseku informatiky - zveřejnění na monitory PC
 22.00 hod EMERGENCY URGENT/dekontaminace zraněných osob zasažených chemickou látkou
 22.30 hod ukončení cvičení

Ad 1. Reakce zdravotnického personálu při podezření na výskyt VNN u pacienta.

Pacientka přichází do čekárny, zvrací, kolabuje, pomoc ze strany doprovázející osoby a další pacientky v čekárně. Přichází personál URGENT/2 NLZP/rukavice, ústenka, odebrána anamnéza od doprovázející osoby, vysloveno podezření na VNN, pacientka uložena na lehátko a transportována do prostoru sádrovny k izolaci. Předány informace NLZP recepce URGENT. Uvolněn prostor expektačních lůžek URGENT.

Hodnocení:

Rychlá reakce NLZP na kolabující pacientku a její transport na izolaci, provedena dekontaminace zvratků přípravkem Presept granule. Příchod lékaře a NLZP v jednorázových OOPP do čekárny URGENT, převzetí péče o pacientku, doplnění anamnézy. Přivezeny OOPP pro NLZP zajišťující prvotní péči o pacientku (zůstávají u kontaktů), respirátory pro kontakty, barely na zdravotnický odpad. Kontakty vybaveny respirátory FFP3.

Dekontaminovaný biologický materiál nebyl uklizen (rozneseno po čekárně, zamoření čekárny zápachem), chybělo poučení kontaktů o důvodu a způsobu používání respirátorů. K dezinfekci rukou přímých kontaktů nebyl použit dezinfekční přípravek na ruce (použit přípravek k dezinfekci pokožky před vpichem, operačním výkonem).

Do doby příchodu Ostrahy nezajištěny vstupy do čekárny URGENT, odchod jednoho pacienta - kontaktu z čekárny.

Ad 2: Přenos informací směrem k OOVZ, ve FNOL

Informace o podezření na VNN předány směrem ke KHS, v rámci FNOL informován ředitel nemocniční hygienik FNOL, tiskový mluvčí, stálá služba.

Hodnocení:

NLZP recepcce bezprostředně po vyslovení podezření na VNN kontaktoval lékaře ve službě URGENT, telefonní ústřednu a informatika ke zveřejnění zprávy o situaci na monitory PC, dále přes telefonní ústřednu povolání pracovníci Ostrahy FNOL.

Lékař URGENT bezprostředně po příchodu na izolaci a doplnění anamnézy kontaktoval KOPIS HZS/112, získán kontakt na KHS a pracovník KHS informován o přijetí pacientky s podezřením na VNN; dále informován nemocniční hygienik (informace řediteli FNOL, tiskovému mluvčímu) a stálá služba.

Hodnocení:

Přenos informací ve správném sledu, časově odpovídající situaci.

Ad 3. Poskytování zdravotní péče, péče o kontakty

Pacientce VNN na izolaci zajištěny invazivní vstupy, odběr krve, analgetická terapie. Péče o pacienty/kontakty. Kontakty dle rozhodnutí hygieničky izolovány na expektačních lůžkách do doby potvrzení/vyloučení diagnózy VNN.

Hodnocení:

Zajištění invazivních vstupů a odběr krve v režimu POCT (point-of-care testing) provedeno NLZP bezprostředně po izolaci pacientky VNN před ordinací lékaře, zajištěna trvalá péče o pacientku. Lékař průběžně komunikuje s pacienty/kontakty v čekárně, kteří jsou netrpěliví, obtížně chápou situaci a důvod izolace v čekárně. Pacientům poskytnuty respirátory FFP3, nedostatečné poučení o důvodu a způsobu použití. Zpracování zdravotnické dokumentace, její uložení do omyvatelného a dezinfikovatelného obalu a následně předáno zdravotníkům ZZS k uložení do biovaku.

Ad 4. Ochrana zdraví personálu, OOPP

Personál URGENT použil prostředky na úrovni BLS 3 (jednorázový oblek MIKROGARD 2500+/2000Ts+, obličejové polomasky FFT3, ochranné brýle, gumové holínky, jednorázové rukavice 2x, fixační pásky), vhodnost použití OOPP potvrzena pracovníkem KHS, doporučeno OOPP pro Ostrahu FNOL. Dekontaminace provedena příslušníky HZS dle rozhodnutí pracovníka KHS.

Hodnocení:

Oblékání lékaře, NLZP a Ostrahy v prostoru EMERGENCY, dále 2 NLZP v prvním kontaktu s pacientkou VNN oblékání OOPP v prostoru čekárny, vždy správná spolupráce 2 osob - lepení „spojů“, kontrola utěsnění. Ostraha oblečena v prostoru EMERGENCY. Chybělo označení jednotlivých pracovníků.

Neprovedena dezinfekce rukou NLZP v prvním kontaktu s pacientkou VNN po sejmutí rukavic a ústenky před oblékáním OOPP. Při svlékání OOPP problém s odstranění fixační pásky u dvou NLZP (neprovedeny „záložky“). Pracovník Ostrahy v OOPP procházel přes čekárnu URGENT/ohnisko nákazy.

Ad 5. Komunikace a spolupráce s OOVZ, se složkami IZS

Stanoviště Štábu velitele zásahu před čekárnou URGENT, zajištění ohniska nákazy PČR zřízení dekontaminačního stanoviště HZS v prostoru před vstupem do čekárny URGENT, komunikace prostřednictvím vysílaček zajištěných HZS (opatřeny omyvatelným a dezinfikovatelným obalem), předání pacientky VNN zdravotníkům ZZS.

Hodnocení:

Vyhovující prostor pro zřízení dekontaminačního stanoviště a stanoviště Štábu velitele zásahu. Včasné vymezení ohniska nákazy ze strany PČR a zajištění vstupů do čekárny URGENT (OOPP). Po příchodu hygieničky v OOPP do čekárny komunikace s lékařem, předání informací o pacientce. Hygienička doplňuje anamnézu od doprovodu pacientku, situaci hodnotí jako vysoce pravděpodobné podezření na VNN, rozhoduje o transportu pacientky do Nemocnice na Bulovce; postupně informuje pacienty/kontakty o nezbytných opatřeních. Transport pacientky VNN v biovaku zdravotníky ZZS a příslušníky HZS k dekontaminačnímu stanovišti, po dekontaminaci transport sanitou s doprovodem PČR do cílového zdravotnického zařízení.

Předání vysílačky lékaři URGENT ze strany HZS nestandardně vně před vstupem do čekárny, následně předání vysílačky prostřednictvím hygieničky (bez zkušeností zacházení s vysílačkou). Problémy

v komunikaci mezi hygieničkou, lékařem URGENT a stanovištěm velitele zásahu (nestrukturované získávání informací, časově náročné).

Zdravotníci URGENT ZZS, Ostraha a zdravotníci FNOL obtížně identifikovatelní, chybí ochranné vesty/identifikace na OOPP.

Ad 6: Dekontaminace osob/VNN

Dekontaminace osob zajišťuje dle rozhodnutí hygieničky HZS na dekontaminačním stanovišti vně budovy a v dekontaminační vaně v čekárně URGENT před vstupem na expektační lůžka.

Hodnocení:

Příslušníci IZS, hygienička, Ostraha a NLZP recepce URGENT po prvotní dekontaminaci postřikem před dekontaminačním boxem vně budovy (volná plocha) průchod dekontaminačním boxem, odložení OOPP.

Lékař a NLZP poskytující zdravotní péči pacientce VNN a zajišťující péči o kontakty dekontaminování postřikem v dekontaminační vaně postavené příslušníky HZS v prostoru čekárny URGENT, svléknutí OOPP a uložení do pevně uzavíratelných barelů. U pacientů/kontaktů provedena dekontaminace rukou (Hvězda), svlečení svrchního oděvu před vstupem na expektační lůžka. NLZP a kontakty izolování na expektačních lůžkách do doby potvrzení/vyloučení VNN, poskytnuto jednorázové oblečení.

Dekontaminace biovaku postřikem před dekontaminačním boxem a následně průchod boxem, předání zdravotníkům ZZS.

Problém se zajištěním náhradního oblečení po provedené dekontaminaci na dekontaminačním stanovišti, chladné počasí, nezajištěno svlékání v krytém prostoru.

Ad 7. Součinnost jednotek HZS a zaměstnanců FNOL při dekontaminaci částečně imobilních a imobilních osob

HZS připravuje dekontaminační stanoviště v prostoru EMERGENCY URGENT s využitím elektrické energie a vody z FNOL. Převzetí imobilních pacientů ze sanity, jejich transport do dekontaminačního stanoviště. Dekontaminace imobilních osob kontaminovaných chemickou látkou s ohrožením základních životních funkcí, poraněním páteře za přítomnosti zdravotníka URGENT.

Hodnocení:

Ověřena možnost zřízení dekontaminačního stanoviště v prostoru EMERGENCY s tím, že zůstává zachován prostor pro příjem pacientů vyžadujících neodkladnou péči.

Nedostatečná dekontaminace pacienta s poraněním páteře, tzn. bez možnosti manipulace s pacientem; stávající vybavení neumožňuje provedení řádné dekontaminace.

Závěr

• Hodnocení průběhu cvičení

- První cvičení se zapojením všech složek IZS Olomouckého kraje, orgánu ochrany veřejného zdraví (KHS), poskytovatele zdravotní péče (FNOL) s dobře zvládnutou přípravou cvičení (i díky opakovaným seznámením se s provozem oddělení urgentního příjmu/URGENT na místě samém) i vlastní realizací, vstřícnost a aktivní přístup všech účastníků cvičení.
- Reálná časová osa cvičení. Reálná simulace příjmu pacienta s podezřením na VNN, zajištění zdravotní péče.
- Správný přenos informací ze strany URGENT směrem k 112, KHS.
- Procvičení používání OOPP zdravotníky URGENT (správný postup oblékání), materiální vybavení.
- Přenos informací o situaci uvnitř FNOL/informace na monitorech PC je nezbytný pro všeobecnou informovanost o mimořádné události.
- Vyhovující prostor před čekárnou URGENT pro rozvinutí dekontaminační techniky HZS; ověřena možnost umístění dekontaminačního boxu v prostoru EMERGENCY URGENT.
- Převážná většina zúčastněných hodnotila průběh cvičení jako časově náročný a zdoluhavý, což ve srovnání se cvičeními hromadného příjmu zraněných zcela jistě je a svědčí o nedostatku zkušeností při řešení dané problematiky.

- Neprovedeno proškolení všech zúčastněných složek v používání radiostanic.
- Nezajištění vstupů do ohniska nákazy (čekárna URGENT) vlastními silami URGENT do doby příchodu Ostrahy a příslušníků Policie ČR.
- Nedostatečná identifikace osob (Ostraha FNOL, ZZS).
- Problematický přenos informací KHS - lékař URGENT - Štáb velitele zásahu (HZS); ztráta informací, neznalost práce s radiostanicí (KHS).
- Není nastaven postup získávání strukturovaných dat od kontaktů, při omezeném počtu zdravotníků nedostatek čas na komunikaci s nimi.
- Při dekontaminaci biovaku s pacientkou VNN zápach dekontaminačního činidla (Hvězda) uvnitř biovaku, nutnost otevření biovaku. Problém s netěsností zipů, krytí filtrů?
- V sanitě ZZS nebylo možno uchytit biovak k nosítkám.
- Při dekontaminaci osoby s poraněním páteře a zasažené chemickou látkou nebyla provedena dekontaminace zádové části těla.

• Doporučení

- Zpracovat postup FNOL v případě výskytu pacienta s podezřením na VNN včetně check listu.
- Zajistit viditelné označení zdravotníků a pracovníků Ostrahy.
- Vzhledem k tomu, že poskytnutí neodkladné péče zahrnuje základní odběry biologického materiálu v režimu POCT (vyšetření probíhá na URGENT), projednat s orgánem ochrany veřejného zdraví bezpečný postup odběru a vyšetření krve.
- Nastavení používání OOPP z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví příslušníků zasahujících složek, zdravotníků (jednorázové obleky, přetlakové obleky).
- Pravidelné procvičování používání OOPP, nastavení střídání pracovníků.
- Vyjasnit postupy dekontaminace zaměstnanců FNOL.
- Spolupracovat na zpracování postupu složek IZS a zdravotnického zařízení v případě podezření na výskyt VNN včetně zajištění bezpečného transportního prostředku a manipulaci s ním.
- Projednat s HZS možnosti dekontaminace při omezené možnosti manipulace se zasaženou osobou, např. při poranění páteře.
- Zajištění informovanosti zdravotníků FNOL, zejména URGENT, o aktuální epidemiologické situaci ve světě - podklad pro vyhodnocení možného zdravotního rizika po odebrání cestovní anamnézy.

MUDr. Jarmila Kohoutová

garant krizového řízení Fakultní nemocnice Olomouc

Rozdělovník:

1. adresát
2. spisovna KŘ